

se2009.eu

Ett tryggare och öppnare Europa

Ett tryggare och öppnare Europa

– *Det svenska ordförandeskapets prioriteringar för rådet för rättsliga och inrikes frågor*

EU:s medlemsländer turas om att vara ordförande i ministerrådet. Det land som är ordförande ska leda EU:s lagstiftande och politiska beslutsprocess under ett halvår. Sverige är ordförande från den 1 juli till den 31 december 2009.

Rådet för rättsliga och inrikes frågor

I rådet för rättsliga och inrikes frågor (RIF-rådet) sammanträder EU-ländernas justitie-, inrikes- och migrationsministrar. Området för rättsliga och inrikes frågor omfattar bland annat polis- och tullsamarbete, räddningstjänst, straff- och civilrättsligt samarbete, asyl, migration, visering och kontroll av de yttre gränserna.

Under det svenska ordförandeskapet kommer justitieminister Beatrice Ask och migrationsminister Tobias Billström att vara ordförande i RIF-rådet som sammanträder vid fyra tillfällen under detta halvår. Det första mötet är ett informellt ministermöte i Stockholm den 15–17 juli 2009. Ministrarna kommer då att diskutera ett nytt femårsprogram för det

rättsliga och inrikes samarbetet, Stockholmsprogrammet.

Ett tryggare och öppnare Europa

Stockholmsprogrammet

Inriktningen på EU:s arbete på det rättsliga och inrikes området slås fast i femårsprogram. Det nuvarande programmet, Haagprogrammet, löper ut 2009. Att dra upp riktlinjerna för det fortsatta arbetet genom att förhandla fram ett nytt arbetsprogram för det rättsliga och inrikes området, Stockholmsprogrammet, blir därför en stor och viktig uppgift för det svenska ordförandeskapet.

Stockholmsprogrammet ska ange ramarna för EU-arbetet för polis- och tullsamarbete, räddningstjänst, straffrättsligt och

civilrättsligt samarbete, asyl, migrations- och viseringspolitik för åren 2010–2014. Programmet kommer att behandlas vid det informella ministermötet i Stockholm i juli 2009 för att slutligen antas av EU:s stats- och regeringschefer vid toppmötet i december 2009.

Civilrätt

Det är av stor betydelse för många medborgares vardag att skapa en större rättslig förutsebarhet. Om det uppstår civilrättsliga problem för människor som flyttar inom EU eller har egendom i en annan medlemsstat kan det i praktiken störa den fria rörligheten. Ordförandeskapet kommer att prioritera arbetet med en översyn av Bryssel I-förordningen, om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.

E-juridik

E-juridik är ett EU-projekt som syftar till att öka användningen av den moderna tekniken inom juridiken, bland annat genom att upprätta en gemensam europeisk Internetportal. Projektet ska förenkla gränsöverskridande rättsligt samarbete och göra det enklare

för alla att söka information om lagar och rättsliga förfaranden i medlemsstaterna. Ordförandeskapets ambition är att kunna öppna portalen före årets slut och utveckla samarbetet med e-juridik ytterligare.

Brottsbekämpning

En rad opinionsundersökningar genom åren har visat att just brottsbekämpning är ett område där medborgare i EU tycker att det krävs ett utökat och väl fungerande samarbete.

Det europeiska samarbetet är avgörande i kampen mot den gränsöverskridande organiserade brottsligheten. Det handlar om att utveckla samarbetet mellan de brottsbekämpande aktörerna, det vill säga medlemsstaternas polis, tull och åklagare samt det europeiska åklagarsamarbetet Eurojust och polisbyrån Europol. Medlemsstaternas gränskontroll är också ett viktigt verktyg i kampen mot den gränsöverskridande brottsligheten.

Det är särskilt angeläget att undanröja de praktiska hinder som fortfarande finns mellan de olika medlemsländerna när det gäller myndigheternas samarbete för att utreda och förhindra brott. Ord-

förändskapet kommer att lägga fram förslag till en strategi för förbättrat informationsutbyte mellan brottsbekämpande myndigheter. Det är också viktigt att utveckla utbytet av kunskap om brottslighet och metoder för att förebygga den, särskilt sådan brottslighet som påverkar medborgarnas dagliga liv. Ordförändskapet kommer därför att ta ett initiativ till att stärka arbetet i det europeiska brottsförebyggande nätverket, EUCPN.

Brottsofferperspektiv

Det svenska ordförändskapet vill verka för ett avsnitt om brottsoffers rättigheter i det kommande Stockholmsprogrammet. Målet är att öka möjligheterna till att arbeta för att stärka stödet till brottsoffer inom EU. Som en del av detta arbete planerar ordförändskapet även att ta fram och förhandla rådsslutsatser om en samordnad strategi och praktiska åtgärder till stöd för brottsoffer. Rådsslutsatserna ska skapa en ram för olika åtgärder som syftar till att stärka brottsoffer och för att ange inriktningen för det framtida arbetet.

Rättigheter för den som misstänks för brott

Samarbetet inom EU på det straffrättsliga området bygger på att medlemsstaterna lutar på varandras rättssystem. Principen om ömsesidigt erkännande och verkställande av varandras domar och beslut är centralt för samarbetet. För att samarbetet ska utvecklas och bli mer effektivt krävs förtroendeskapande åtgärder, till exempel måste rättigheterna för den som är misstänkt för brott förstärkas. Det svenska ordförändskapet kommer att ordna en konferens i Stockholm om det rättsliga samarbetet ur individens perspektiv.

EU:s gränskontroll och tullsamarbete

EU:s gränskontroll är ett viktigt verktyg i kampen mot den gränsöverskridande brottsligheten. Det arbetet kommer att fortsätta under det svenska ordförändskapet. Samarbetet bygger sedan 2003 på en gemensam handlingsplan. Detta har lett till ett förbättrat samarbete mellan tullmyndigheterna och andra brottsbekämpande myndigheter inom EU. Varje år genomförs därför ett flertal gemensamma operationer riktade mot exempelvis narkotikasmuggling.

Överförande av lagföring

Ordförandeskapet kommer att ta initiativ till ett förslag om överförande av lagföring som innebär att en person som är misstänkt för brott i ett land ställs inför rätta i ett annat land. Skälet till att lagföringen överförs är att den bör ske där det är lämpligast, till exempel i den stat där den misstänkte bor eller i den stat där den misstänkte står till svars för annan brottslighet.

EU-samarbete mot terrorism

De senaste årens terrorattacker inom och utom Europa har resulterat i ett fördjupat EU-samarbete mot terrorism. Det svenska ordförandeskapet kommer att fortsätta arbetet på basis av EU:s befintliga handlingsplaner. EU:s dialog med och stöd till länder som är rekryteringsbaser för terrorism ska förstärkas så att man ska kunna förhindra terrorism.

Åtgärder mot människohandel

En högt prioriterad fråga för det svenska ordförandeskapet är att förstärka åtgärderna mot människohandel inom ramen för EU:s samarbete med länder utanför EU. Ordförandeskapet vill ta fram en särskild åtgärdsplan för samarbetet

med ursprungs- och transitländer. En konferens på det temat kommer att ordnas i Bryssel under det svenska ordförandeskapet. Åtgärder mot människohandel blir också ett återkommande ämne vid de många möten som kommer att hållas med länder utanför EU, bland annat Ryssland och USA.

Asylpolitik

Inom EU pågår arbetet med att skapa ett gemensamt asylsystem. Det ska vara rättssäkert och öppet och värna möjligheten att söka asyl samt respektera mänskliga rättigheter. Det är också viktigt att garantera att en asylansökan bedöms på ett likvärdigt och rättssäkert sätt i alla medlemsstater samt för att kunna nå en rättvisare fördelning mellan EU-länderna när det gäller ansvar och kostnader för asylsökande. Som en del i det gemensamma asylsystemet bör ett gemensamt vidarebosättningsprogram skapas så att EU tillsammans med UNHCR kan erbjuda skydd åt de personer som är i störst behov av det.

Migrationspolitik

EU bör arbeta för att bli mer attraktivt för arbetskraftsinvand-

ring. Arbetet med gemensamma regler för arbetskraftsinvandring kommer att fortsätta under det svenska ordförandeskapet. Migrationens positiva effekter på både ursprungs- och mottagarländer och för migranterna själva ska främjas i samarbete med länder utanför EU. Det svenska ordförandeskapet kommer att organisera en konferens i Malmö om arbetskraftsinvandring och migrationens utvecklingspotential.

I utvecklingen av en gemensam viseringspolitik gäller det att med hjälp av ny teknik underlätta för resenärer att röra sig över gränserna utan att behöva ge avkall på säkerheten.

Det är viktigt att arbetet fortsätter med att undersöka möjligheterna för förhandlingar om

viseringsförenklingar med länder i EU:s närhet.

Samarbete med länder utanför EU

Det svenska ordförandeskapet kommer att verka för att det tas fram ett nytt strategiskt dokument för EU:s arbete med länder utanför EU på det rättsliga och inrikes området.

På migrationsområdet vill det svenska ordförandeskapet öka samarbetet med partnerländerna i närområdet och förstärka kapaciteten i länder utanför EU att hantera migrations- och flyktingströmmar. Migrationsfrågorna kommer också att ges stort utrymme i EU:s samarbete med Afrika.

Det svenska ordförandeskapet vill också arbeta för ett fördjupat samarbete med Ryssland i kampen mot organiserad brottslighet.

OWSLAGSFOTO: LISA TANNERPIXGALLERI.COM. FOTO MINISTRAR: MAGNUS FOND. TRYCK: DAVIDSONS, VÄXJÖ 2009

Justitieminister Beatrice Ask och migrationsminister Tobias Billström.

Beatrice Ask och Tobias Billström är ordförande i Rådet för rättsliga och inrikes frågor under det svenska ordförandeskapet hösten 2009.